ԳԷՕԹ ՖՈՆ ԲԵՐԼԻՇԻՆԳԸՆ

ԵՐԿԱԹԱՆԱՁԵՌՆ

Գրեց՝ ԳԷՕԹԷ

Թրգմ. ՑԱԿՈԲ-ԳՐԻԳՈՐ

(Շար. տես Բազմավէպ 1932, էջ 553)

ԵՐՐՈՐԴ ԱՐԱՐ

—

Հապպուրգ - Պարտէզ մը

Երկու Նիւրնբերգցի Վաճառականներ

Ա. Վաճառական. — Հոս կը կենանք, որովհետեւ կայսրը ասկից պիտի անցնի։ Ահա երկար ճամբէն վեր հոս կու գայ։

Բ. Վաճ. — Քովը ո՞վ կայ։

Ա. Վաճ. — Ադըլբերտ ֆոն Ուայզլինգընն։

Բ. Վաճ. — Բամբերգի բարեկամը։ Լաւ է։

Ա. Վաճ. — Ծունկի կու գանք և ես կը խօսիմ։

Բ. Վաճ. — Լաւ. ահա կու գան։

Կայսր, Ուայզլինգընն

Ա. Վաճ. — Մոայլ կ'երեւայ։

Կայսր. — Ցոգնած եմ, Ուայզլինգընն, և երբ անցած կեանքիս կը նայիմ, վհատիլս կու գայ. այնքան կիսկատար, այնքան անյաջող գործեր։ Եւ այս ամէն բան անոր համար որ ոչ մէկ իշխան կայսրութեան մէջ այնքան փոքր է, որ իր ճառէն աւելի իմ մտածումներուս յարէր։

(Վաճառականները կայսեր ոտքը կ'ելնան)

Վաճ. — Ամենամեծափառ տէր, ամենահզօր տէր։

Կայսր. — Ո՞վ էք, ինչ կայ։

Վաճ. — Նիւրնբերգցի խեղճ վաճառականներ, Ձեր Վեհափառութեան ծառաները, և օգնութիւն կը խնդրեն։ Գէօց ֆոն Բերլիշինգընն և Հանց ֆոն Սելբից մեզմէ երեսուն հոգիի վրայ յարձակեցան, երբ Ֆրանկֆուրտի տօնավաճառէն կու գայինք բամբերգեան առաջնորդութեամբ՝ և կողոպտեցին. կը խնդրենք Ձեր Կայսերական Վեհափառութենէն օգնել, աջակցիլ, ապա թէ ոչ կործանած ենք՝ ստիպուած ըլլալով հացերնիս մուրալու։

Կայսր. — Սուրբ Աստուած, սուրբ Աստուած. ինչ է այս։ Մէկը՝ միայն մէկ ձեռք ունի, միւսը՝ միայն մէկ սրունք։ Եթէ երկու ձեռք և երկու սրունք ունենայիր, ինչ պիտի ընէինք այն ատեն։

Վաճ. — Ամենախոնարհ կերպով կը խնդրենք Ձեր Վեհափառութենէն՝ գթացող աչք մը նետելու մեր ցաւալի կացութեան վրայ։

Կայսր. — Ինչպէս կ'ըլլայ։ Եթէ վաճառական մը տոպրակ մը պղպեղ կորսնցնէ պէտք է ամբողջ կայսրութիւնը ոտքի հանել. և երբ կռիւ մը պատահի թագաւորութեան, իշխանապետութեան, դքսութեան և ուրիշներու դէմ որ Նորին Կայսերական Վեհափառութիւնը և կայսրութիւնը կը հետաքրքրէ՝ այն ատեն ոչ ոք կրնայ ձեզ միացնել։

Ուայզ. — Անյարմար ժամանակի կու գաք։ Գացէք քիչ մը ատեն։

Վաճ. — Ձեր Վեհափառութեան կ'ապաւինինք։ (Դուրս)

Կայսր. — Դարձեալ նոր կռիւներ։ Ջրօձի մը գլուխներուն պէս կը շատնան անոնք։

Ուայզ. — Եւ չեն բնաջնջուիր, եթէ ոչ միայն կրակով ու սուրով։

Կայսր. — Կը կարծէք։

Ուայզ. — Ամենագիւրին բան կը նկատեմ զայդ եթէ Ձեր Վեհափառութիւնն և իշխանութիւնն ուրիշ անկարեւոր գժտութեան մասին համաձայնին։ Ի զուր չէ որ բովանդակ Գերմանիա կը տրտնջէ անկարգութեանց մասին։ Ֆրանկէն և Շուաբըն դեռ կը կայծկլտան ներքին, կործանարար քաղաքացիական պատերազմի հետեւանքներէն։ Եւ դեռ կան շատեր՝ ազնուականներէն և ասպետներէն, որոնք խաղաղութիւն կ'ուզեն։ Եթէ անգամ մը մէկ կողմ նետէինք այդ Սիքինգընը, Սելբիցը, Բերլիշինգընը, մնացածը ինքնիրեն պիտի խնար. որովհետեւ անոնց շունչն է որ յեղափոխական ամբոխը կ'ոգեւորէ։

Կայսր. — Սիրով պիտի ուզէի այդ մարդոց գթալ. քաջ են և ազնիւ։ Եթէ պատերազմ ընեմ, պէտք է որ ինծի հետ միայն կռուին։

Ուայզ. — Փափաքելի պիտի ըլլար որ սկիզբէն սորվէին իրենց պարտականութիւններուն խոնարհելու։ Բայց շատ վտանգաւոր պիտի ըլլար իրենց յեղափոխական գործերը պատուի կարգերով վարձատրելը։ Որովհետեւ միշտ կայսերական այս գթութեամբ ու չնորհքով է որ

մինչեւ հիմա այսպէս անիմանալի կերպով զեղծան, և իրենց հետեւորդները, որոնք իրենց վստահութիւնն ու յոյսը ատոր վրայ կը դնեն, կարելի պիտի չըլլայ ուրիշ կերպով զսպել, բայց եթէ զանոնք աշխարհէս բոլորովին վերցնելով և արմատախիլ ընելով անգամ մ'ալ գլուխ վերցընելու բոլոր յոյսերնին։

Կայսր. — Ուրեմն խստութի՞ւն կը թելադրէք։

Ուայզ. — Ուրիշ միջոց չեմ տեսներ զսպելու համար խարդախ ոգին որ արդէն գաւառներ բռնած է։ Արդէն հոս հոն չենք իմանար դառն տրտունջները ազնուականներուն, թէ իրենց հպատակները, ստրուկները իրենց դէմ կ'ելլեն ու կը սպառնան հինէն եկած իշխանութիւնը սաստկացնելու, այնպէս որ ամենավտանգաւոր հետեւանքներ կարելի է սպասել։

Կայսր. — Հիմա լաւ առիթ մը պիտի ըլլար Բերլիշինգընի և Սելբիցի դէմ, բայց չեմ ուզեր որ անոնց մեղաս մը պատահի։ Ձերբակալուած կ'ուզէի զիրենք. ու յետոյ պէտք են երդում ընել որ իրենց դղեակներուն մէջ հանդարտ պիտի կենան և իրենց սահմանէն դուրս չելլեն։ Յաջորդ նիստին մէջ կ'ուզեմ այս բանն առաջարկել։

Ուայզ. — Ուրախ, ձայնակցող կոչ մը պիտի խնայէ Ձեր Վեհափառութեան ճառը վերջացնելու։ (Կը մեկնին)

Եպիսկոպոսը

Սիքինգընն, Բերլիշինգընն

Սիքինգընն. — Այո՛, կու գամ խնդրելու համար ձեր ազնիւ քրոջ սիրտն ու ձեռքը։

Գէօց. — Երանի թէ աւելի առաջ գայիք։ Պէտք է ըսեմ ձեզի որ Ուայզլինգընն իր բանտարկութեան ժամանակ նէրա սէրը շահեցաւ, զանի խնդրեց, և ես չնորհեցի։ Ես ազատ արձակեցի թուչունը, և ան կ'արհամարհէ բարի ձեռքը, որ իրեն նեղութեան մէջ ուտելիք տուաւ։ Զորս կողմ կը թրթռայ, Աստուած գիտէ թէ ո՞ր մացառին վրայ սնունդը փնտռելու համար։

Սիքինգ. — Այդպէս է։

Գէօց. — Ինչպէս որ կ'ըսեմ։

Սիքինգ. — Կրկին կապեր խզեց ան։ Երանի՜ ձեզի, որ մատնիչին հետ չխնամացաք։

Գէօց. — Նէ հոն է, խեղճ աղջիկը. կեանքը հեծելով ու աղօթելով կ'անցընէ։

Սիքինգ. — Երգել կու տանք նէրա։

Գէօց. — Ինչպէս, կ'որոշէք լքուած մը առնելու։

Սիքինգ. — Ձեր երկուքին համար ալ պատիւ մըն է անոր կողմէ խաբուած ըլլալը։ Պէտք է խեղճ աղջիկը վանք մտնէ, որ որովհետեւ իր ճանչցած առաջին այդ մարդը անարժան մըն էր։ Ո՛չ. կը պնդեմ, որ նէ մեր դղեակներուն թագուհին պէտք է ըլլայ։

Գէօց. — Կ'ըսեմ ձեզի թէ նէ անտարբեր չէր անոր հանդէպ։

Սիքինգ. — Ձե՞ս կրնար վստահ ըլլալ վրաս թէ պիտի կրնամ թշուառականի մը ստուերը փախցնել։ Երթանք նէրան։ (Կը մեկնին)

Բանակեղ կայսերական մահապատժի

Զօրապետ, Սպաներ

Զօրապետ. — Պէտք է զգուշութեամբ երթանք և կարելի եղածին չափ շատ խնայենք մեր մարդիկը։ Նաեւ կտրուկ հրաման ստացած ենք զինքը նեղելու և ողջ գերի բռնելու։ Դժուար պիտի ըլլայ... ո՞վ է որ պիտի մտնենայ անոր։

Առաջին սպայ. — Անշուշտ։ Եւ ան ինքզինքը պիտի պաշտպանէ վարազի մը պէս։ Բայց իսկապէս նա իր ամբողջ կեանքին մէջ մեզի նեղութիւն մը չտուաւ, և ամէն ոք պիտի մերժէ կայսեր եւ կայսրութեան սիրոյն բազուկ ու սրունք վրայ տալու։

Երկրորդ սպայ. — Ամօթ պիտի ըլլար եթէ չբռնէինք զինքը։ Եթէ անգամ մը զինքը քուրջէն բռնեմ՝ պիտի չկրնայ փախչիլ։

Ա. սպայ. — Միայն թէ ակռաներով չբռնէք, կրնայ ձեր ծնօտը տեղէն հանել։ Սիրելի պարոնիկս, այդպիսի անձեր դիւրաւ չեն բռնուիր ինչպէս փախչող գող մը։

Բ. սպայ. — Պիտի տեսնենք։

Զօրապետ. — Հիմա մեր նամակն առած ըլլալու է։ Պէտք չէ դանդաղինք խումբ մը ղրկելու որ հետապնդէ զինքը։

Բ. սպայ. — Թողէք որ ես առաջնորդեմ զանի։

Զօրապետ. — Անտեղեակ էք դիրքերուն։

Բ. սպայ. — Ձինուոր մը ունիմ որ հոս ծնած և հոս մեծցած է։

Զօրապետ. — Թող ըլլայ։ (Կը մեկնին)

Եպիսկոպոսը

Սիքինգընն

Սիքինգ. — Ամէն բան բաղձացուածին պէս կ'երթայ. քիչ մը չփոթած էր առաջարկիս վրայ և դիտեց զիս գլխէս մինչեւ ոտքերս. գրաւ կը բռնեմ, որ զիս բաղդատեց իր անհաւատարիմին հետ։ Փառք Աստուծոյ որ կրնամ կենալ։ Քիչ և չփոթ պատասխան տուաւ։ Աւելի՛ լաւ։ Ատեն մը թող անցնի։ Աղջիկներու մօտ, որոնք սիրոյ դժբախտութենէ եփած են՝ ամուսնութեան առաջարկը շուտով կ'եփի։

Գէօց կու գայ

Սիքինգ. — Ինչ կը բերէք, քեռայր։

Գէօց. — Աքսորի սուրհանդակ։

Սիքինգ. — Ինչ։

Գէօց. — Ահա կարդացէք սա չինիչ նամակը։ Կայսրը ինծի դէմ մահապատիժ հրամայած է, իմ մարմինս կուր նետելու երկնքի թռչուններուն և երկրիս անասուններուն։

Սիքինգ. — Թող մէյմը մօտենան... ճիշդ յարմար ժամանակին եկած եմ։

Գէօց. — Ո՛չ, Սիքինգընն, պէտք է մեկնիք։ Ձեր մեծ ծրագիրները կրնան կործանիլ, երբ այսպիսի

digitised by A.R.A.R.@

անյարմար ժամանակ կայսրութեան թշնամին ըլլաք։ Ինծի շատ աւելի պիտի կարենաք օգնել, եթէ չէզոք կենալ թուլք։ Կայսրը կը սիրէ ձեզ. և ինծի հանդիպելիք չարագոյն աղէտը՝ գերի բռնուիլն է. այն ատեն կը գործածէք ձեր բարեխօսութիւնը, ու զիս դուրս կը հանեն դժբախտութենէ մը, ուր անժամանակ օգնութիւն մը երկուքս ալ կրնար գլտորել։ Որովհետեւ, ինչ պիտի ըլլար։ Ներկայիս արշաւանքը ինծի դէմ է. եթէ իմանան որ մօտս ես, այն ատեն աւելի զինուոր կը ղրկեն, հետեւաբար աւելի լաւ չենք ըլլար։ Կայսրը ակին մօտ նստած է, և ես անդարմանելի կերպով կորսուած կ'ըլլայի, եթէ կարելի ըլլար քաջասրտութիւնը փչել, ինչպէս գունդ մը որ փողը կը փչէ։

Սիքինգ. — Բայց գաղտ կրնար քսան նիզակաւոր ղրկել ձեզի։

Գէօց. — Լաւ։ Արդէն Գէորգը Սելբիցին ղրկեցի և զինուորներս ալ իմ շրջակաս գտնուողներս։ Սիրելի քեռայր, երբ իմ մարդիկս միանան, այն ատեն այնպիսի գունդ մը կը կազմուի՝ որուն նմանը շատ քիչ իշխաններ տեսած են։

Սիքինգ. — Բազմութեան դէմ քիչ պիտի ըլլաք։

Գէօց. — Գայլ մը շատ է ամբողջ ոչխարի հօտի մը։

Սիքինգ. — Եթէ սակայն լաւ հովիւ մը ունին։

Գէօց. — Դու պիտի տեսնես։ Բոլորն ալ վարձկաններ են։ Ու յետոյ լաւագոյն ասպետն ալ ոչինչ կրնայ ընել թէ որ իր գործերուն տէրը չէ։ Ատեն մըն ալ այսպէս եկած էին ինծի դէմ, երբ Ֆալցի դուքսին խոստացած էի՝ Կոնրադ Շոտտի դէմ ծառայելու։ Նա այն ատեն դիւանէն թուղթ մը հանեց ինծի, թէ ինչպէս ձիարշաւելու և ինչ ընելու եմ. ես զայն խորհրդականներուն վերադարձուցի և ըսի թէ չեմ կրնար այդ կարգադրութիւններուն համեմատ գործել. պատահելիքը չէի գիտեր, և թէ ատիկա չէր գրուած թուղթին վրայ. ուստի աչքերս ե՛ս իսկ պէտք էի բանալ և տեսնել թէ ինչ ունիմ ընելիք։

Սիքինգ. — Բարեբախտութիւն կը մաղթեմ, եղբայր։ Իսկոյն կը մեկնիմ և կը ղրկեմ զանոնք՝ որ շուտով կրնամ պատրաստել։

Գէօց. — Կիներուն ալ հանդիպէ, ես զիրենք միասին թողի։ Կ'ուզէի որ նէրա խօսքը ունենայիր մեկնելէդ առաջ։ Ցետոյ ղրկէ ինծի նիզակաւորները եւ գաղտնօրէն եկուր դարձեալ Մարին առնելու, որովհետեւ կը վախնամ որ դղեակս քիչ ատենէն այլեւս կիներու կենալիք տեղ պիտի չըլլայ։

Սիքինգ. — Բարին յուսանք։ (Կը մեկնին)

Բամբերգ

Ադելհայդի սենեակը

Ադելհայդ, Ֆրանց

Ադելհայդ.— Ուրեմն երկու արշաւախումբերն ալ ճամբայ ելած են։

Ֆրանց. — Այո՛, և տէրս ուրախ է ձեր թշնամիներուն դէմ երթալու։ Իսկոյն միասին երթալ կ'ուզէի, ինչպէս որ մինքսան սիրով ձեզի կու գամ։ Հիմա դարձեալ կը մեկնիմ շուտով, ուրախ լուրով մը վերադառնալու համար։ Տէրս արտօնեց ինծի զայդ։

Ադել. — Ինք ի՞նչպէս է։

Ֆրանց. — Լաւ է։ Պատուիրեց որ ձեռքերնիդ համբուրեմ։

Ադել. — Ահա՛։ Շրթունքներդ տաք են։

Ֆրանց (ինքներն, կուրծքը ցոյց տալով). — Հոս աւելի՛ տաք է։ (Բարձր) Ցարգելի տիկին, ձեր ծառաները արեւին տակ եղած ամէնէն երջանիկ մարդերն են։

Ադել. — Ո՞վ է Բերլիշինգենի դէմ կռուողներուն գլուխը։

Ֆրանց. — Սիրաուն։ Մենք բարով, բարի տիկին, պէտք է նորէն մեկնիմ։ Զիս մի՛ մոռնաք։

Ադել. — Պէտք է բան մը ուտես, խմես և հանգչիս։

Ֆրանց. — Ի՞նչ պէտք կայ։ Ձեզ տեսայ ահա։ Այլեւս ոչ յոգնած եմ՝ ոչ ալ անօթի։

Ադել. — Կը ճանչնամ հաւատարմութիւնդ։

Ֆրանց. — Այ, յարգելի տիկին։

Ադել. — Ձեզ կրնար դիմանալ. հանդարտէ և բան մը կեր։

Ֆրանց. — Ո՜հ, ի՞նչ խնամք խեղճ երիտասարդի մը համար։ (Կը մեկնի)

Ադել. — Աչքերուն մէջ արցունք կայ։ Սրտանց կը սիրեմ զինքը։ Այսքան անկեղծ և տաք սէր դեռ ոչ ոք ունեցած է ինծի համար։ (Կը մեկնի)

Եաքսահաուզէն

Գէօց, Գէորգ

Գէորգ. — Կ'ուզէ ինքն իսկ ձեզի հետ խօսիլ։ Ես չեմ ճանչնար զինքը. մեծ մարդ մըն է՝ սեւ, կրակոտ աչքերով։

Գէօց. — Ներս բեր զինքը։

Լերսէ կու գայ

Գէօց. — Ո՞ղջ ըլլաք։ Ի՞նչ կը բերէք։

Լերսէ. — Ինքզինքս. շատ չէ, բայց ինչ որ է ամբողջապէս զայն ձեզի կը նուիրեմ։

Գէօց. — Բարի եկաք, կրկնապէս բարի, քաջ մարդ մ'էք, և այն ժամանակ որ չէի յուսար նոր բարեկամներ վաստկիլ, աւելի հիներու կորուստին վախն ունէի։ Անուննիդ տուէք։

Լերսէ. — Ֆրանց Լերսէ։

Գէօց. — Շնորհակալ եմ ձեզի, Ֆրանց, որ զիս քաջ մարդու մը հետ ծանօթացուցիք։

Լերսէ. Արդէն անգամ մը ճանչցուցած էի ձեզի ինքզինքս, բայց այն ատեն չնորհակալ չեղաք ինծի։

Գէօց. Ձեմ յիշեր ձեզ։

Լերսէ. — Կը ցաւիմ։ Գիտէք դեռ թէ Ֆալցի դուքսին սիրոյն Կոնրադ Շոտտի դէմ թշնամի եղաք, և Աղուհացին Հացֆուրտ կ'ուզէիք երթալ։

Գէօց. — Հարկաւ թէ կը յիշեմ։

Լերսէ. — Կը յիշէք թէ ճամբան ինչպէս քսանըհինգ ձիաւորներու հանդիպեցաք։

Գէօց. — Ճիշդ։ Սկիզբը միայն տասներկու հոգի կարծեցի և բաժնեցի խումբս, մենք տասնըվեց էինք, և գիւղին մօտ՝ ցորեննոցի ետին, կարծելով որ իմ առջեւէս պիտի անցնին երթան։ Ցետոյ կ'ուզէի անոնց ետին իյնալ, ինչպէս որ միւս խումբին հետ համաձայնած էի։

Լերսէ. — Բայց մենք ձեզ տեսանք և գիւղին մօտ բլուր մը ելանք։ Դուք անցաք և վար կեցաք։ Երբ տեսանք որ վեր գալ չէք ուզեր, մենք վար ձիարշաւեցինք։

Գէօց. — Միայն այն ատեն տեսայ որ վտանգաւոր դրութեան մէջ էի։ Քսանըհինգ՝ ութի դէմ։ Պարապ կենալու ատեն չէր։ Էրհարդ պայտարը նիզակեց զինուորներէս մին, ատոր փոխարէն ձիէն վար գլտորեցի զինքը։ Եթէ ամէնքն ալ իրեն պէս և ուրիշ զինուորի մը նման ըլլային՝ վատ պիտի ըլլար իմ և պզտիկ խումբիս վիճակը։

Լերսէ. — Զինուորը, որու մասին կը խօսիք...

Գէօց. — Ամենաքաջն էր զոր տեսայ։ Շատ նեղեց զիս։ Երբ կը մտածէի, ազատել օգնքս իրմէ՝ միւսներուն հետ կռուելու համար, ահա դարձեալ մօտս էր և անգթօրէն կը զարնէր։ Զրահիս թեզանիքին մէջէն ալ այնպէս զարկաւ որ քիչ մը մարմնոյս դպաւ։

Լերսէ. — Ատիկա ներեցիք իրեն։

Գէօց. — Զափէն աւելի հանեցայ իրեն։

Լերսէ. — Այն ատեն յուսամ թէ ինծմէ գոհ պիտի մնաք. փորձս ձեր իսկ մօտ ըրի։

Գէօց. — Դո՞ւն ես ատիկա։ Ո՜հ, բարի եկար։ Կրնա՞ս ըսել, Մաքսիմիլիանոս, որ ծառաներուդ մէջ այսպիսի մէկը վաստկեցար։

Լերսէ. — Կը զարմանամ որ ամենեւին զիս յիշած չէք։

Գէօց. — Ի՞նչպէս կրնայի միտքս բերել թէ ան որ կատաղի կերպով զիս տապալել կ'ուզէր՝ օր մը ինծի ծառայութիւններ պիտի մատուցանէր։

Լերսէ. — Ճիշդ ատիկա, տէր։ Պզտիկութենէս ի վեր կը ծառայեմ-որպէս նիզակաւոր զինուոր և շատ մը ասպետներու հետ չափուած եմ։ Երբ ձեզ հետ բռնուեցանք՝ կ'ուրախանայի։ Ես ծանօթ էի ձեր անուան, և այն պարագային ձեզ ճանչցայ։ Գիտէք որ չտոկացի. տեսաք թէ վախի համար չէր, որովհետեւ դարձեալ եկայ։ Շուտով, ձեզ ճանչցայ, և այդ ժամէն սկսեալ որոշեցի ձեզի ծառայել։

Գէօց. — Ո՞ւրքան ատեն կ'ուզէք մօտս մնալ։

Լերսէ. — Մէկ տարի։ Առանց վարձքի։

Գէօց. — Ոչ, դուք ալ պէտք է ամսական ստանաք ինչպէս ամէնքը, մանաւանդ մէկը՝ որ Ռեմլինի մօտ նեղեց զիս։

Գէորգ կու գայ

Գէորգ. — Հանց ֆոն Սելբից կը բարեւէ ձեզ։ Վաղը հոս է՝ յիսուն մարդով։

Գէօց. — Լաւ։

Գէորգ. — Կոխբրի մօտ խումբ մը կայսերական զինուոր կ'անցնի, անկասկած՝ ձեզ դիտելու։

Գէօց. — Ո՞ւրքան։

Գէորգ. — Յիսուն հատի չափ։

Գէօց. — Ո՛չ աւելի։ Եկուր, Լերսէ, տակնուվրայ ընենք զիրենք. երբ Սելբից գայ լմնցած աշխատութիւն մը թող գտնէ։

Լերսէ. — Ձոխ երախայրիք մը պիտի ըլլայ։

Գէօց. — Զի նստէք։ (Կը մեկնին)

Ատառ՝ ՃախՃախուտի մը մօտ

Երկու կայսերական զինուորներ կը հանդիպին իրարու

Առաջին զինուոր. — Ի՞նչ կ'ընես հոս։

Երկրորդ զինուոր. — Թոյլտուութիւն խնդրեցի՝ բնական պէտքս հոգալու համար։ Երեկ իրիկուան տարապարտ աղմուկէն ի վեր աղիքներս տեղէն խախտած են, այնպէս որ ամէն վայրկեան պէտք է ձիէն իջնեմ։

Ա. զինուոր. — Խումբը հոս մօտերը կը կենայ։

Բ. զինուոր. — Ժամ մը հեռու, վերն են անտառին մէջ։

Ա. զինուոր. — Այն ատեն ի՞նչպէս մինչեւ հոս հեռացեր ես։

Բ. զինուոր. — Կը խնդրեմ, մի մատներ զիս։ Կ'ուզեմ մօտակայ գիւղը երթալ և տեսնել թէ չե՞մ կրնար արդեօք տաք ծածկոյթներով ցաւիս դարման մ'ընել։ Իսկ դուն ուսկի՞ց կու գաս։

Ա. զինուոր. — Մօտակայ գիւղէն։ Մեր սպային համար գինի և հաց առի։

Բ. զինուոր. — Այդպէս. մեր աջին առջեւ վար կը թխէ, և մենք պէտք է ծոմ պահենք։ Գեղեցիկ օրինակ։

Ա. զինուոր. — Հետս ետ եկուր, ստահակ։

Բ. զինուոր. — Եթէ յիմար մը ըլլայի։ Դեռ շատեր կան խումբին մէջ որոնք սիրով պիտի ծոմ պահէին՝ եթէ ատկէ այնքան հեռու ըլլային ինծի պէս։

Ա. զինուոր. — Կը լսե՞ս։ Ձիեր։

Բ. զինուոր. — Վա՛յ մեզի։

Ա. զինուոր. — Ես ծառին վրայ կը մագլցիմ։

Բ. զինուոր. — Ես ալ եղեգնուտին մէջ կը թաղուիմ։

Գէօց, Լերսէ, Գէորգ, Զինուորներ՝ ձիու վրայ

Գէօց. — Հեռանանք այս ճահիճէն դէպ ի ձախ. այսպէս իրենց ետեւէն կը բռնենք։

(Կ'անցնին)

Ա. զինուոր (կ'իջնէ ծառէն). — Հոս լաւ չէ։ Միքայէ՛լ։ Ձի՞ պատասխաներ։ Միքայէ՛լ, մեկնեցան։ (Դէպի ՃահիՃը կ'երթայ)։ Միքայէ՛լ, ո՜հ, աւա՜ղ, ընկղմած է։ Միքայէ՛լ։ Ձի լսեր զիս, խեղդուած է։ Սատկա՞ծ ես, ճագար։ — Պարտուած ենք։ Թշնամիներ, ամէն տեղ թշնամիներ։

(Շարունակելի)

digitised by A.R.A.R.@